

ಹೆಬ್ಬಲಸು ಕಂಡಿರಾ?

ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿಯವರ ಕಥೆಯನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡ ಹೆಬ್ಬಲಸು, ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಗಾಢವಾಗಿ ಆವರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮರ.

■ ವಿನು ಗಂಗೆ

ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೈನವಿರೇಳಿಸುವ ಆಯಾಮದ ಪರಿಚಯ ನೀಡಿದ್ದು ಪಿಯುಸಿಯಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯವಾಗಿದ್ದ ತೇಜಸ್ವಿ ಅವರ 'ಕರ್ವಾಲೋ' ಕಾದಂಬರಿ. ಆ ಕಥನದ ಎಳೆಯಲ್ಲಿ, ಪಠ್ಯದಾಚೆಗಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಓದಿನ ಸೆಳೆತಕ್ಕೆ ಓದಿದ್ದು 'ಕಿರಗೂರಿನ ಗಯ್ಯಾಳಿಗಳು'. ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿನ ದಾನಮ್ಮ, ಶಂಕ್ರಣ್ಣ, ಕಾಳೇಗೌಡ ಇತ್ಯಾದಿ ಪಾತ್ರಗಳಂತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪಾತ್ರವೂ ಕಥೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಗಮನಸೆಳೆದಿತ್ತು. ಅದು ಹೆಬ್ಬಲಸಿನ ಮರ.

ಜೀವಂತ ಪಾತ್ರದಂತೆ ಹೆಬ್ಬಲಸಿನ ಮರ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿ, ಅಚ್ಚರಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿತ್ತು. ಮಾರ, ಸಿದ್ದರ ಗರಗಸಕ್ಕೆ ಜಗ್ಗದೆ ಅವರ ಗರಗಸವನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಂಡದ್ದು, ದಾನಮ್ಮ ಬೈದಾಗ ಅವಳ ಮನೆ ಹತ್ತಿರ ಹೆದರಿದಂತೆ ದಿಕ್ಕು ಬದಲಿಸಿ ಓಡಿದ್ದು, ಕರಿಯನ ತಾಯಿಯ ಸಾವನ್ನು ಕೂದಲೆಳೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಸಿ ಉರುಳಿ, ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಯಾರ ಕೈಗೂ ಸಿಗದೇ ಅಂತರ್ಧಾನವಾಗಿದ್ದು,

ಇವೆಲ್ಲವೂ ಮರಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತಾ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಇದೆ ಅನ್ನಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿತ್ತು. 'ಕಿರಗೂರಿನ ಗಯ್ಯಾಳಿಗಳು' ಓದಿದಂದಿನಿಂದ ಹೆಬ್ಬಲಸು ಮರ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯಲು ಶುರುವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಸಮಾಸ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಹಿರಿದು+ಹಲಸು=ಹೆಬ್ಬಲಸು, ಎಂದರೆ 'ದೊಡ್ಡ ಹಲಸಿನ ಮರ' ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದ ನನಗೆ ಇದು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದ ವಿಶೇಷ ಅನ್ನಿಸಿ, ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಹೆಬ್ಬಲಸಿನ ಮರ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿ ಬೇರೂರತೊಡಗಿತು.

ಹೆಬ್ಬಲಸಿನ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಹೆಸರು . ಇದು ತನ್ನ ದೈತ್ಯ ಗಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾದ ಮರ. ಕಬ್ಬಿಣದಂತೆ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ನಾಟಾ. ಹಲಸಿನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಯಾದರೂ ಬೇರೆಯದೇ ಪ್ರಭೇದ. ರಾಜರುಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರಮನೆಗಳಿಗೆ, ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ, ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲ ಬೃಹತ್ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ದೀರ್ಘ ಬಾಳಿಕೆಯ ನಾಟಾವಾಗಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಾದ ಮರ ಎಂದರೆ ಹೆಬ್ಬಲಸು.

ಹಣ್ಣುಗಳು ಹಲಸಿನಂತೆ ಇದ್ದರೂ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕದು. ಕಾಡಿನ ಹಕ್ಕಿ-ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಸಿವು ನೀಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಹೆಬ್ಬಲಸಿನ ಸ್ಥಾನ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿತ್ತು. ಮಲೆನಾಡಿನ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮರ. ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣದ ಈ ಮರದ ಸಂಖ್ಯೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಅತಿ ವಿರಳ. ಅರಮನೆ, ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲು, ಮೇಲ್ದಾಟವಣಿಯ ತೊಲೆಯಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಈಗ ಹೆಬ್ಬಲಸು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಮ್ಮೆ ಹೆಬ್ಬಲಸಿನ ಸಸಿ ಬೆಳೆಯೋಣವೆನಿಸಿ ಹುಡುಕಿದರೆ ಬೀಜಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಡ ಒಂದು ಹೆಬ್ಬಲಸೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಹೆಬ್ಬಲಸಿನ ತೊಳೆ ತಿನ್ನುವ ಅವಕಾಶ ಕೂಡಾ ನನಗೆ ಒದಗಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತಿ ಸಮೀಪದ ವರದಾ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ನರ್ಸರಿಯಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣಪ್ಪ ಎಂಬ ನಿವೃತ್ತ ಅರಣ್ಯಪಾಲಕರು, ನನಗೆ ನಿರಾಸೆಗೊಳಿಸದೇ ಕೊಟ್ಟ ಎರಡು ಹೆಬ್ಬಲಸಿನ ಸಸಿಗಳು ಇಂದು ಮರಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆದಿವೆ. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಬ್ಬಲಸು ರುಚಿ ನೋಡಲು ಸಿಗದೇ ಹೋದರೂ, ಇನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮರಗಳೇ ನಮಗೂ, ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ್ಣು ಕೊಡಲು ಶಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಖುಷಿ ಇದೆ.

ತನ್ನ ಬೃಹದಾಕಾರಕ್ಕೆ, ಗಟ್ಟಿತನಕ್ಕೆ ತೇಜಸ್ವಿಯವರ ಬರಹವನ್ನು ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆವರಿಸಿದ ಹೆಬ್ಬಲಸಿನ ಮರದ ಕಥೆ ಓದುಗರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸ್ಪಂದನವನ್ನು ತರುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ: feedback@sudha.co.in